

**«ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ» առարկայի
9-րդ դասարանի ավարտական քննության ուղեցույց**

2022-2023 ուստարվա ավարտական քննության համար որպես հիմք և սկզբնաղբյուր են ընդունվում «Աշխարհագրություն» առարկայի ուսումնական ծրագիրը և դպրոցական դասագրքերը:

**1. ՔՆՆԱԿԱՆ ԹԵՍՏՈՒՄ ՆԵՐԱՆՎԱԾ ԲԱԺԻՆՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՄՈՏԱՎՈՐ
ՀԱՄԱՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ**

Հ/հ	ԲԱԺԻՆ	Համամասնություն (%-ով)
1	Ընդհանուր տեղեկություններ Երկիր մոլորակի մասին	3
2	Աշխարհագրական թաղանթը և նրա ոլորտային կառուցվածքը	17
3	Մայրցամաքներ և օվկիանոսներ	14
4	Հասարակական աշխարհագրություն	14
5	Տարածաշրջաններ և երկրներ	26
6	Հայաստանի աշխարհագրություն	26
Ը Ն Դ Ա Մ Ե Ն Ը		100

2. ԹԵՍՏԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Ավարտական քննական թեստը բաղկացած է 32 առաջադրանքից:

Ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներ են 1-22-րդը: Այս առաջադրանքներից յուրաքանչյուրի համար տրված է պատասխանների 4 տարբերակ, որոնցից ճիշտ է միայն մեկը: Դրանց պատասխանելիս ընտրած պատասխանի համարը թեստում պետք է վերցնել շրջանակի մեջ, որից հետո «X» նշանով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Օրինակ՝ առաջադրանք 7. **Նշված երկրներից ո՞րն է գտնվում Եվրոպայում:**

- 1) Չինաստանը
- 2) Բրազիլիան
- 3) Ֆրանսիան
- 4) Ալժիրը

Օրինակ՝ առաջադրանք 8. Ո՞ր շարքում է տրված մարզերի և մարզկենտրոնների ճիշտ համապատասխանությունը:

1. Արագածոտն	ա. Արտաշատ
2. Լոռի	բ. Իջևան
3. Տավուշ	գ. Աշտարակ
4. Արարատ	դ. Վանաձոր

- 1) 1-ա, 2-բ, 3-գ, 4-դ
- ② 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ա
- 3) 1-բ, 2-գ, 3-ա, 4-դ
- 4) 1- դ, 2-ա, 3-բ, 3-գ

Կարճ պատասխանով առաջադրանքներ են 23-30-րդը:

Այս առաջադրանքների բաց թողած տեղում, գծի վրա, պետք է գրել պատասխանը, որը կարող է լինել բառ, բառակապակցություն կամ թիվ: Պատասխանն անհրաժեշտ է անցկացնել պատասխանների ձևաթղթի մեջ:

Օրինակ՝ առաջադրանք 24. Ինչպե՞ս է կոչվում երկրի խորքից դուրս ժայթքած, ջրային գոլորշիներն ու գազերը կորցրած մագման:

Պատասխան՝ լավա:

Այս տիպի առաջադրանքների պատասխանները ևս պետք է անցկացնել պատասխանների ձևաթղթի մեջ:

24	Լավա
----	------

31-րդ առաջադրանքը պնդումների փունջ է:

Պնդումների փնջում տրվում է որևէ թեմայի վերաբերյալ 4 պնդում, որոնցից յուրաքանչյուրին հնարավոր է տալ երեք տիպի պատասխան՝ «Ճիշտ է», «Սխալ է» կամ «Չգիտեմ»:

Օրինակ՝ առաջադրանք 31. Աշխարհի բնակչության վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ կամ սխալ:

- 1) Զարգացած երկրների մեծ մասում բնակչության սեռային կազմում գերակշռում են տղամարդիկ:
- 2) Ասիայի և Աֆրիկայի զարգացող երկրներին բնորոշ են ծնելիության և բնական աճի միջինից բարձր ցուցանիշները:
- 3) Աշխարհի առավել խիտ բնակեցված տարածաշրջաններից են Հյուսիսային Եվրոպան և Հարավարևմտյան Ասիան:
- 4) Աշխարհի բնակչության խտությունը ծովերից կամ օվկիանոսներից հեռանալուն գուզընթաց աճում է:

Չևաթղթի լրացման կարգը: Պատասխանների ձևաթղթում պնդումների փնջի յուրաքանչյուր պնդման համարի ներքևում տրված է երեք վանդակ: Տրված պնդման պատասխանը գտնելուց հետո անհրաժեշտ է դրան համապատասխանող վանդակում դնել «X» նշանը: Օրինակ՝ 31-րդ առաջադրանքը պնդումների փունջ է և յուրաքանչյուր պնդման համար ընտրված պատասխանը լրացվում է հետևյալ ձևով՝

31	1	2	3	4
Ճիշտ է	☐	☒	☐	☐
Սխալ է	☒	☐	☒	☒
Չգիտեմ	☐	☐	☐	☐

Ընդարձակ պատասխան պահանջող առաջադրանք է 32-րդը:

32-րդ առաջադրանքի հիմնավորումները մանրամասնորեն պետք է գրել առաջադրանքից հետո բաց թողած տեղում:

Չևաթղթում տրված է սխալ նշված պատասխանն ուղղելու 4 հնարավորություն, որից 2-ը ընտրովի, 1-ը կարճ պատասխանով, 1-ը պնդումների փունջ առաջադրանքի համար:

3. ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Ընտրովի, կարճ և ընդարձակ պատասխաններով առաջադրանքների յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխանը գնահատվում է 1 միավորով:

Պնդումների փնջին տրվում է առավելագույնը 4 միավոր:

Յուրաքանչյուր պնդման դիմաց ճիշտ նշված «Ճիշտ է» կամ «Սխալ է» պատասխանի համար տրվում է մեկ միավոր: Յուրաքանչյուր սխալ նշված «Ճիշտ է» կամ «Սխալ է» պատասխանի համար առաջադրանքին տրվելիք միավորներից հանվում է մեկ միավոր:

«Չգիտեմ» պատասխանի համար միավոր չի տրվում և չի հանվում: Եթե առաջադրանքի 4 պնդումներից ստացված միավորների գումարը դրական է, այն համարվում է այդ առաջադրանքի գնահատականը: Եթե տրվող և հանվող միավորների քանակը հավասար է կամ հանվող միավորների թիվը գերազանցում է տրվող միավորների թվին, ապա առաջադրանքի պատասխանը գնահատվում է 0: Այլ առաջադրանքներից վաստակած միավորներից որևէ միավոր չի հանվում:

4. ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ

Ըստ առաջադրանքների տիպերի միավորները բաշխվում են հետևյալ կերպ.

1. **ընտրովի պատասխանով** առաջադրանքներ՝ 22 միավոր,
2. **կարճ պատասխանով** առաջադրանքներ՝ 8 միավոր,
3. **պնդումների փունջ** առաջադրանք՝ առավելագույնը 4 միավոր
4. **ընդարձակ պատասխանով** առաջադրանք՝ 1 միավոր:

5. ԸՆԴՀԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ Բնության

տևողությունը 120 րոպե է:

Թեստ-գրքույկի դատարկ մասերը օգտագործվում են սևագրության համար:

2023 թ. 9-րդ դասարանի ավարտական քննություն

Պատասխանների ձևաթուղթ
Աշխարհագրություն

Եղևք ուշադիր

Ընտրովի պատասխանով առաջադրանքները կատարելու համար ձեր ընտրած տարրերակի համարին համապատասխանող վանդակում դրեք X նշանը (մինչև սյունակում մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ):

Ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
Պատասխանի համարը	1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1
	2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2
	3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3
	4	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4

	21	22	
Պատասխանի համարը	1	☐	☐
	2	☐	☐
	3	☐	☐
	4	☐	☐

Միայն մեկ անգամ պատասխանները փոխելու տեղը

	☐	☐
Պատասխանի համարը	1	☐
	2	☐
	3	☐
	4	☐

	☐	☐
Պատասխանի համարը	1	☐
	2	☐
	3	☐
	4	☐

Կարճ պատասխանով առաջադրանքներ

Ստացված պատասխանի համարը	23	<input type="text"/>	27	<input type="text"/>
	24	<input type="text"/>	28	<input type="text"/>
	25	<input type="text"/>	29	<input type="text"/>
	26	<input type="text"/>	30	<input type="text"/>

Միայն մեկ անգամ պատասխանը փոխելու տեղը

Պնդումների փունջ

31

	1	2	3	4
Ճիշտ է	☐	☐	☐	☐
Միայն է	☐	☐	☐	☐
Չգիտեմ	☐	☐	☐	☐

Միայն մեկ անգամ պատասխանները փոխելու տեղը

Պնդ. փունջ

31

☐
Ճիշտ է ☐
Միայն է ☐
Չգիտեմ ☐

Փոխված պատասխանների յուրաքանչյուրը

Լրացնում է ստուգողը

Ընդարձակ պատասխանով առաջադրանքի միավորը

32
1

Հանձնաժողովի անդամներ՝

- .....
- .....

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Միավորների գումարը	<input type="text"/>
Գնահատականը	<input type="text"/>